

KRATKOČASNIK

glasilo Osnovne šole Primoža Trubarja Laško

šolsko leto 2013/14, 25. november 2013, številka 9, letnik II

Intervju s Štefko Drolc in Ivanko Mežan

Simbioza: Da računalnik ne bi sameyal

Dan starejših v PŠ Rečica

Dan slovenske hrane: Spoštujmo domače

V deželi kralja Matjaža

Lepa Gorenjska

Potovanje v staro Grčijo

PŠ Šentrupert najbolj urejen javni objekt v občini Laško

16. grafični bienale otroških grafik

Svetovalni kotiček: Varnost otrok v cestnem prometu

Rojena pod nesrečno zvezdo

Brihtne glavce: S trudom se vse da

KRATKOČASNIK, glasilo OŠ Primoža Trubarja Laško

šolsko leto 2013/14, 25. november 2013, številka 9, letnik II

Odgovorna urednica: Tanja Drolec

Uredništvo: Taja Jančič, Ana Blatnik, Špela Videc, Tina Kramar, Larisa Knap, Saša Klezin, Rok Planko, Anej Bovha, Klara Brečko, Anja Vodišek, Anemarie Hrastnik, Iva Tušek, Katarina Knez, Zala Tausés, Špela Štor, Tinca Centrih, Veronika Horjak, Sara Planko, Petra Žumer, Nataša Grešak, Saška Maček, Anja Stopar, Nina Teršek, Katjuša Tratar, Peter Sevšek, Tina Užmah, Jan Sevnik, Blaž Belej Šon, Miklavž Podkrižnik

Naslovnica: Renata Kolšek

Didaktično gradivo je na voljo pod licenco
Creative Commons
Priznanje avtorstva- Nekomercialno-Deljenje
pod enakimi pogoji 2.5 Slovenija

Spletno objavo omogočila Osnovna šola Primoža Trubarja Laško

Z ODRSKIH DESK

»Kar bilo je, ni ga treba ohranjati, je in bo«

Kdo ne pozna slavne ljubezenske zgodbe, ki se konča tragično? Ne, ne mislimo na Romea in Julijo, temveč na Cvetje v jeseni. Na celovečerec, ki si ga še vedno radi ogledajo stari in mladi. In to zaradi zgodbe izpod peresa Ivana Tavčarja in seveda tudi zaradi odlične igralske zasedbe. Legendarni slovenski filmski in gledališki igralki Štefka Drolc in Ivanka Mežan sta se v okviru bralne značke za odrasle, ki jo organizira Knjižnica Laško, odzvali vabilu in prišli v kulturni center na pogovor o svojem življenju, filmskem ustvarjanju in dolgoletnem ter trdnem prijateljstvu. Ob koncu večera sva stopili k njima in ju prosili, če bi bili pripravljeni odgovoriti na nekaj vprašanj. Prva stvar, ki sta jo naredili, je bila, da sta naju objeli in vprašali po imenu. Še tisto malo treme, ki sva jo imeli, je izginilo, takoj ko sva ugotovili, da sta igralki preprosti in polni topline.

Na začetku pogovora v kulturnem centru je na kratko nekaj o njiju povedala voditeljica. Ko je začela govoriti o rojstnem datumu Ivanke Mežan, si je ta ob letnici zatisnila ušesa. V nadaljevanju večera sta sledila legendarna imitacija Nezakonske matere, ki jo je uprizorila Štefka Drolc, in pogovor o Mili Kačič, dolgoletni in na žalost že preminili prijateljici obeh gostij. Ponovno smo se nasmejali ob pesmi, ki jo je napisala Mila Kačič in jo je z igralskim talentom prebrala Ivanka Mežan. Štefka Drolc je pripovedovala o delu v Trstu in kako jih je pričakala Ivanka ter jim vedno vlivala upanje, seveda pa je pogovor nanesel tudi

	<i>na</i>	<i>njuno</i>	<i>prijateljstvo.</i>
--	-----------	--------------	-----------------------

Vaši dosežki so hvalevredni in so se zasidrali v zgodovino slovenskega igraltva. Od kot želja po profesionalnem ukvarjanju z igraltvom? Kakšni so bili vaši začetki? Je igraltvo že od nekdanj predstavljalo vaše sanje ali se je zanimanje nagibalo kam drugam?

Štefka Drolc: Že odkar vem zase, sem potrebovala pozornost – da sem bila slišana. Kot otrok sem družino posedla na zofo in igrala prizore iz zgodb, ki sem jih prebirala, ali pa sem recitirala pesmi, ki sem jih takrat, ko je bil moj spomin še veliko boljši, ves čas brala in se jih učila. Spomnim se, da smo v gimnaziji lahko sami zbirali pesmi, ki smo jih recitirali, in si poezijo, ki nam je bila všeč, zapisovali v zvezke. Moj je bil vedno poln. Prvič sem se seznanila z gledališčem s pomočjo sestre, ki je tam nekaj let delala. Vedno sem šla gledat, ko so vadili za predstave, in kasneje sem bila povabljenaa tudi sama. In od takrat je ljubezen samo še rasla. Moje zanimanje se ni nagibalo nikamor. Če takole pomislim, je edini poklic, ki bi me mogoče še zanimal, nekaj, kar bi bilo povezano s pedagogiko, ampak tudi to samo tako, če kdo vpraša.

Ivanka Mežan: Vedno sem si želela študirati medicino, a me je potem povleklo v igralske vode.

Ne spomnim se, da bi si to želela že prej. Vem, da večinoma vsi rečejo, da jim je bil določen poklic usojen ali »dan v posteljico«, tako kot ima tudi Štefka spomine, da si je to vedno želela. Sama teh spominov nimam. Mene je v gledališče privedlo naključje in ko pogledam nazaj, je prav smešno, kako se je vse razpletlo.

Obe sta dobitnici Boršnikovega prstana. Vi, Štefka, ste prejeli tudi Prešernovo nagrado za življenjsko delo. Kakšna potrdila so vam dajale takšne in drugačne nagrade?

Ivanka Mežan: Nagrade mi niso bile ravno potrdilo, ker človek sam najbolj ve, kdaj je naredil nekaj solidno, in v sebi potrdi svoje delo. Pri raznovrstnih nagradah je pomembnih veliko stvari. Zagotovo je to neke vrste nagrada za dobro opravljeno delo, a sama pri sebi sem se vedno, ko sem videla, kdo vse je pred mano dobil neko priznanje, na primer Boršnikov prstan, spraševala: »Joj, a ni to malo preveč zame? Jaz pa ja ne spadam zraven?« Tako sam pri sebi narediš inventuro o svojem delu. Zagotovo nima nagrada samo slabih plati, so seveda tudi dobre plati medalje. Občutki se iz mešanih počasi spremenijo v zadovoljstvo. Za Boršnikov prstan sem izvedela ravno preko Štefke. Me je poklicala po telefonu in

navdušeno povedala, da ga bom dobila. V tistem trenutku sem napol zakričala: »Ne, prosim ne!« Zato ker sem to začutila kot odgovornost, še eno breme na ramenih. Šele kasneje se je prikradlo veselje. In tudi za vsako drugo nagrado sem se najprej obremenjevala, če sem si jo res zaslužila in dala vse od sebe, preden se je pojavilo veselje. In več nagrad kot dobiš, vedno bolj si zahteven do sebe in ves čas razmišljaš o svojem delu ter pričakuješ, da boš vedno boljši. Sicer pa je bil Borštnikov prstan zame osebno res ogromna nagrada in tudi vprašaj zraven, saj sem ga dobila zelo pozno. Takrat sem bila upokojena že skoraj trideset let in sem se res vprašala, kaj se je zgodilo, saj mi nikoli ni prišlo na misel, da bi ga dobila po tolikšem času.

Štefka Drolc: Težko je predvideti pri takšni nagradi, kot je Borštnikov prstan, kdaj se pojavi kot možnost in kdaj kot dejstvo. V času, preden sem to nagrado dobila, sem veliko delala, odigrala zelo veliko odgovornih in težkih vlog, ki so bile v glavnem kar dobro opravljene, a se mi je kljub temu zdelo, da je za to nagrado prezgodaj in da še ne morem dobiti takšnega priznanja. No, to je bil takrat moj osnovni občutek. Tako se nagrade vrstijo. Včasih popolnoma neurejeno, včasih prehitro in si pač prepuščen tem merilom, ki določajo, kdaj boš, tako kot je rekla Ivanka, naredil inventuro in čakal, da se prikrade veselje. Včasih ga dočakaš, včasih celo ne. Tako je tudi z nagradami.

Če omeniva Cvetje v jeseni – kako je biti del tako ganljive zgodbe?

Štefka Drolc: Joj, prečudovito je bilo! Krasni glavni in stranski igralci, majhne figure odlično opravljene, dobra ekipa na splošno. Tako je prišel

Slovenec blizu in v srce, da si samo srečen, da si bil zraven. Mislim, da je ta film dober in še vedno uspešen ne samo zaradi dobrih igralcev, ampak zato ker je zgodba med ljudmi domača. Tudi vi v šolah poznate avtorja, poznate zgodbo in tako je film zaradi takšnega poznanja postal nekako ljudski.

Ivanka Mežan: Kaj, a tudi mladim je všeč? Zelo lepo je slišati kaj takega, saj je bil film res posnet s srcem. Vsi smo se čutili, tudi statisti, ki so bili domačini, so se tako dobro ujeli z našo igralsko zasedbo, da smo delali prav s srcem in dali vse od sebe. To se v filmu najbrž tudi čuti. Imeli pa so statisti samo eno pripombo – želeli so, da bi

namesto

gorenjskega narečja v filmu govorili v njihovem. Zanimivo je tudi, da je bila želja ljudi, da bi zaigrali tudi Visoško kroniko, pri čemer mislim, da bi bil to res prečudovit film. Ampak če grem nazaj k Cvetju v jeseni ... Moje

vloge tako rečeno ni bilo, saj je Tavčar o Maruši napisal samo dva stavka. Prodajala je lectova srca na veliko nedeljo, in sicer pred cerkvijo. Režiser pa je spremenil to figuro, saj je hotel več. Želel je, da bi nesrečna Maruša nekako spremljala cel film kot usoda, napoved, da se bo zgodilo nekaj slabega. Zato so tudi nekateri mislili, da je lik, ki sem ga igrala, ciganka. No, mogoče tudi zaradi moje pojave (v smeh), ampak ona sama je bila domačinka tako kot vsi ostali. **Štefka Drolc:** Ivanka je v tem filmu resnično, tudi med snemanjem, delovala zelo zanimivo. Izpolnila je nalogo in res smo čutili, da je bila ona tista, ki je začetek ljubezenske zgodbe lepo povezala s srce parajočim žalostnim koncem.

Film deklica in drevo nima besedila. V njem sta odlično odigrali Štefka Drolc in Ivanka Mežan. Režiser je Vlado Škafar. V filmu igralki predstavita svojo življenjsko zgodbo, ki se zrcali v njunih očeh. Pika na i je seveda ozadje – staro razvejano drevo sredi čudovitega travnika. Film neprestano prehaja med tu in tam ter med zdaj in nekoč. Tako kot je za režiserja značilno, čas igra osrednjo vlogo kot doživeta in živa izkušnja. Film si vzame čas, da posluša, gleda, vidi. Čas za spominjanje. Za razmišljanje. Za zamišljanje.

Koen van Daele je o filmu zapisal: »Je potovanje k soncu. Potovanje proti belemu listu. Listu, ki je prazen in vendarle tako poln.« Film je bil posnet leta 2012.

Od starejših filmov in gledaliških iger vas je pot pripeljala do prekrasnega, popolnoma drugačnega filma Deklica in drevo. Režiser je o njem zapisal: »Mislil sem, da delamo film o minevanju. Zdaj vidim, da smo naredili film o tistem, ki ne mine.« Kaj menite o njegovih besedah in filmu?

Štefka Drolc: Prelepo, res. Tako lepa je ta misel, saj so nekatere stvari res takšne, kot da ne minejo, in če je on kot režiser tega filma to čutil, potem sva lahko samo srečni. Spomnim pa se začetkov snemanja, ko so me posedli na stol sredi travnika, bilo je sončno in prijetno, in mi rekli, naj spregovorim v nekem smislu, pri čemer mi ni nihče dal točnih ukazov, o čem naj govorim. Vse je bilo spontano, so pa imeli gospo Kodrovo, ki mi je pomagala z vprašanji. Bilo je čarobno, saj je kamera kar tekla in tekla in mi pustila prosto pot. Sploh mi ni bilo težko, da ne bi govorila. Sploh ni bilo nobene posebne zgodbe, pa saj, ko ti naročijo, da govoriš o svojem življenju, kdo bi ostal tiho?

Ivanka Mežan: Prekrasna je misel, a tudi vse, kar je Štefka ravnokar povedala. Sicer bi pa sama dodala v filmu še veliko stvari, če bi takrat razmišljala. Marsikatero misel bi bolj izoblikovala, ampak v tisti improvizaciji se nisem najbolje spomnila, kaj in kako povedati o stvareh, ki bi jih želela poudariti. Moram pa reči, da je bil zame velik plus to, da smo snemali v naravi, saj me je pomirjala. S Štefko sva sedeli pod hrastom in govorili. Bilo je krasno in do konca življenja bom hranila ta hrast nekje v sebi.

Vaše prijateljstvo traja že kar nekaj časa. Začelo se pri igranju. Človek ne more, da ne

bi opazil, kako neverjetno dopolnjujeta druga drugo. Kakšen je recept za tako dolgotrajno prijateljstvo?

Ivanka Mežan: Človek mora imeti nekoga rad in najino prijateljstvo je kar bilo. Ni ga treba ohranjati, je in bo. To začutiš. Lahko sem samo vesela, da je ravno Štefka del tega.

Štefka Drolc: Ivanka je med tistimi ljudmi, ki jih, takoj ko jih spoznaš, moraš imeti rad. Kadar smo iz italijanskega gledališča prišli v Slovenijo, je bila ona tista, ki nam je vlivala samozavest, da nas bodo dobro sprejeli, in ona sama je ena svetla lučka v mojem življenju. Predvsem pa je Ivanka izjemen, izjemen človek ...

Za konec naju zanima, ali bi lahko življenje in njegov smisel povzeli z enim verzom ali mislijo.

Ivanka Mežan: bilo je vredno. Kljub vsemu, res. No in je še, dokler bo.

Štefka Drolc: Ne vem, toliko stvari me boli in toliko stvari mi gloda razmišljanje. Mislim, da bi morali vsi skupaj dorasti, da bi bili drug drugemu človek, drug drugemu prijatelj. Saj ni treba pretiravati, samo biti moramo drug ob drugem in opaziti stisko sočloveka, mu prisluhniti, ga poslušati ali mu vsaj malo, malo z besedo in bližino, svojo pristno toplino pomagati, da preskoči in premaga, mogoče celo preteče ali prehodi ovire. Preveč smo površni v današnjih časih. Sama pa se bojim, da premalo izkoristimo to, da smo ljudje in imamo samo eno življenje. Drug drugemu dajmo svojo človeško prisotnost in bo lepše.

Izkušnja je bila neprecenljiva. Če bi imeli celotno prireditev posneto, bi jo predvajali brez konca in kraja. Na koncu sva ju prosili še za nekaj slik in seveda za avtogram. Obe sta vsaki posebej napisali še nekaj spodbudnih besed. Ivanka Mežan pa je kar naprej razmišljala, kako bi se dogovorili, da bi ju prišli v Dramo kdaj pogledat. Na koncu sva ji obe dali domači naslov in zdaj vsak dan tekava do poštnega nabiralnika in glavo vtikava vanj ter pretipava vse kotičke, če je kaj prispelo. Neizmerno sva jima hvaležni in se bova te izkušnje spominjali do konca življenja.

SIMBIOZA

Da računalnik doma ne bi sameval

Po desetletjih brez telefonije in računalniških tehnologij so starejši postavljeni pred težko preizkušnjo pri učenju o uporabi. Rešitev predstavlja Simbioza, brezplačna delavnica za starejše, ki želijo biti v koraku s časom in spoznati računalništvo in mobilno tehnologijo ali nadgraditi že znano. Simbiozo je v naši šoli obiskovalo šest udeležencev. Malo sva jih povprašali o tem, kaj so se novega naučili, kaj jim je najbolj všeč in zakaj so se sploh prijavili. Ob koncu delavnice so vsi udeleženci dobili tudi priznanje.

Ivanka Verk: Prijavila sem se zato, da bi obnovila tisto, kar mi je znano, in se naučila česa novega. Najbolj mi je všeč sproščenost med delom in to, da lahko izbereš tisto, česar ne znaš, in da lahko to stvar ponoviš večkrat, če ti ne gre. Naučila sem se uporabljati e-pošto, Facebook in osnovne možnosti računalnika.

Blanka Knez: Za delavnico sem se odločila zato, ker sem se želela naučiti delati z računalnikom. Prej ga nisem uporabljala, zdaj ga pa imam. Zato sem se želela malo seznaniti z njim. Naučila sem se zelo dobro uporabljati Facebook in tiste stvari, ki so me zanimale. Najbolj so mi je všeč prijetno druženje in simpatične mentorice.

Sonja Razboršek: Za prijavo sem se odločila z namenom, da bi malo nadgradila svoje znanje. Naučila sem se precej stvari, treba pa bo tudi ponavljati, da ne bom pozabila. Najbolj pa so mi všeč prijazna dekleta, ki nas učijo.

Martin Razboršek: Prijavil sem se zato, da računalnik doma ne bo sameval. Naučil sem se pošiljati e-pošto in uporabljati gmail, ker ga prej nisem imel, ter nalagati dokumente na USB-ključek. Najbolj pa so mi bile všeč prijazne predavateljice.

Venčeslav Knez: Na delavnico sem prišel zato, ker imam doma računalnik, a ga ne znam uporabljati, zato sem se želel naučiti. Izvedel sem veliko splošnih stvari, ki so me zanimale. Predvsem pa mi je tu všeč pomoč, če nekaj vprašaš, so pripravljeni odgovoriti in povedati tudi večkrat.

Slavica Golob: Prišla sem zato, da bi se kaj naučila in tudi zaradi ponovitve stvari, ki sem jih od lanske Simbioze pozabila. Od uporabe Facebooka do shranjevanja slik. Vse mi je bilo všeč, ne morem izbrati ene stvari.

Taja Jančič in Ana Blatnik

PŠ REČICA

Dan starejših

1. oktober je mednarodni dan starejših. Rečiški šolarji vsako leto že tradicionalno vabijo v tem mesecu svoje dedke, babice in starejše krajanke na skupno druženje. Letos smo 23. oktobra izvedli naravoslovni dan na temo Bilo je nekoč. V okviru tega dne smo spoznavali otroštvo starih staršev.

Le kako so zmogli brez risank, filmov in računalniških igrice? Več so peli, plesali, se pogovarjali ob dolgih zimskih večerih. Zvečer so mami pomagali luščiti fižol, tretji orehe, ličkati koruzo, peči kruh, pozimi prinašati drva v hišo ... Ni jim bilo dolgčas, saj so imeli poleg staršev v hiši še brate in sestre, stare starše, teto ali strica in seveda pred hišo še muce in psička. Željno so se veselili vsakega praznika. Drobna sladkarija jim je polepšala praznik, medtem ko nam le dodatno umaže zobe, saj je vsakodnevna jed.

Ta dan smo z babicami in dedki obujali spomine na otroške ljudske pesmice, rajalne igre (Rdeče češnje rada jem) in ljudske plese (Ob bistrem potoku je mlin). Ob ljudskem plesu Abraham ima sedem sinov so se nam babice in dedki pridružili na plesišču. Čeprav smo plesali v gneči, smo se zabavali in nasmejali. Za konec smo imeli glasbeno presenečenje. Gostili smo ljudske pevce Ofirovce in kolednike iz Laškega. Pojasnili so nam, da je »ofiranje« star ljudski običaj, ob

katerem vaščani voščijo slavljenču, ki praznuje god. V starih časih niso praznovali rojstnih dni, temveč god – glede na svetnika, po katerem so dobili ob rojstvu ime in bili v njegovem imenu krščeni. Ofirovci so s pesmijo nazdravljali godovniku in bili za svoje petje nagrajeni s pijačo in z jedačo.

Otroška razigranost in ljudska modrost sta se v tem dnevu čudovito prepletali.

Učenci 3. in 4. razreda so v začetku novembra ob pomoči svojih starih staršev izpolnili anketni vprašalnik, s pomočjo katerega želimo strniti vtise obiskovalcev in z upoštevanjem njihovih predlogov načrtovati nova skupna srečanja. Pomembni zaključki ankete so bili: prireditve radi obiskujejo več let zapored, letos so posebej pohvalili lutkovno igrico in ves glasbeni program, radi imajo tako ljudsko glasbo kot tudi skupne likovne delavnice, dopoldanski čas prireditve jim ustreza, vidimo se prihodnje leto v oktobru.

Učiteljica Ksenija Vozlič z učenci 3. in 4. razreda

DAN SLOVENSKE HRANE

Spoštujmo domače

V petek, 15. novembra, smo v naši šoli že drugič zapored obeležili dan slovenske hrane. Z njim želimo opozoriti na pomen lokalno pridelane hrane, saj je ta sezonsko dostopnejša, sadje in zelenjava pa imata več vitaminov in posledično višjo hranilno vrednost.

Takšna živila so prepoznavna tudi po bogatem in tradicionalnem okusu. Z uživanjem lokalno pridelane hrane pripomoremo tudi k zmanjšanju sproščanja toplogrednih plinov zaradi krajših prevoznih poti.

Ena od aktivnosti tega dne je Tradicionalni slovenski zajtrk. Tako smo v šoli prvo šolsko uro

zaužili domač kruh, pečen v kmečkih pečeh v Debru in Rečici, slovensko maslo, med, ki so ga čebelice nabrale na Strmci, in jabolka ter domače mleko iz Rimskih Toplic. Po zajtrku smo se vrnili v učilnice in se pogovorili o pomenu zajtrka in zdrave ter lokalno pridelane hrane.

Tina Kramar

Slika: Milena Žohar

Zdrava prehrana – zdrav način življenja

Današnji hiter tempo življenja nas pogosto sili, da jemo hitro hrano, ki zaradi pomanjkanja gibanja prinese odvečne kilograme, slabše počutje in pogosto tudi zdravstvene težave. Izboljšajmo svoje življenje z rednim gibanjem in upoštevanjem načel zdrave prehrane.

Zdrava prehrana je uravnotežen način prehranjevanja, ki temelji na pravilni izbiri živil. Mednjo sodijo sadje, zelenjava, ribe, mlečni izdelki ... Pri tem se moramo zavedati, da obstaja pet osnovnih hranil: beljakovine (pripomorejo pri rasti), ogljikovi hidrati in maščobe (poskrbijo za energijo in delovanje organizma), vitamini in minerali (nadzirajo telesne procese).

Poleg tega jejmo čim manj sladkarij in drugih slanih prigrizkov (tort, čipsa, sladoleda, pic ...).

Poleg zgoraj naštetih smernic je pomembno tudi, da pijemo veliko tekočine – predvsem vodo (ki je življenjskega pomena) in mleko. Izogibati pa se morami sladkim in gaziranim pijačam.

Vsak dan moramo piti in jesti tudi mlečne izdelke in čim več sadja in zelenjave. Tudi pri količini

mesa bodimo zmerni – ni ga zdravo jesti preveč. Namesto soli lahko kdaj uporabimo sveža in posušena zdrava zelišča, kot so koper, bazilika, pehtran ... Priporočene so tudi ribe (na jedilniku naj bi bile dvakrat na teden), ki so nizkokalorične, a vsebujejo tudi veliko beljakovin, ki zavirajo vnetja v našem telesu.

K dobremu zdravju poleg pravilnega prehranjevanja spada tudi dovolj spanja (najmanj osem ur) in dovolj gibanja (tek, aerobika, pohodništvo, kolesarjenje, joga, ples, gimnastika, smučanje ...). Če se še niste poskusili resneje ukvarjati z nobenim športom, lahko začnete pri sprehodih ali metanju na koš, namesto da sedite pred televizorjem ali za računalnikom. Tako boste kmalu našli šport, ki vam bo pisan na kožo. Tako boste živeli zdravo.

Nataša Grešak

INTERVJU S KUCHARICO

»Veselje do kuhanja že iz otroštva«

Ker smo 15. novembra obeležili dan slovenske hrane, sva se odločili, da bova intervjuvali Zdenko Razboršek, vodjo šolske kuhinje v šoli Debro.

Zakaj ste se odločili za poklic kuharice?

Da želim postati kuharica, sem vedela kar kmalu, že v otroštvu. Za to delo me ni nihče posebej navdušil. Enostavno sem imela veselje do kuhanja. V mojem poklicu me najbolj navdušujejo priprava hrane in novosti v kuhinji.

Kako izgleda vaš delovni dan?

Naš delovni dan je naporen (smeh). Pripravljamo zajtrk in malico za 350 otrok in kosilo za 250 otrok. Dnevi so si podobni. Vse pa je odvisno od jedilnika, ki ga moramo pripraviti. Delovni dan se začne ob šestih zjutraj.

Zaposlene v kuhinji si razdelimo delo: ena pripravlja zajtrk za vrtec, druga malico, tretja zelenjavo, sadje. Sama grem pripravljat glavno jed za kosilo. Če katera od kuharic manjka, vsaka od nas opravi njeno delo. Če je ni dlje časa, dobimo zamenjavo. Posebej

naporna dela delovnega dneva sta priprava hrane in čas deljenja kosila.

Kakšne so razlike med prehranjevanjem učencev pred leti in danes?

Pred leti so prevladovale na jedilniku bolj domače jedi: žganci, gobova juha, ričet ... Zdaj učenci jedo premalo raznoliko hrano. Največ pojedjo pic in podobnih stvari, le redki pa jedo zelenjavo. Spremenil se je tudi odnos do hrane. Danes je slabši, ker imajo otroci preveč vsega. Včasih so imeli manj in so bili s tem zadovoljni. Tudi obnašanje učencev v jedilnici je drugačno; nekateri bolje poznajo bonton in ga upoštevajo, drugi slabše.

Ali pripravljate tudi dietno hrano?

Posebej pripravljamo hrano za učence s celiakijo, učence z alergijo na svinjsko meso in učence z mlečno dieto. Učenci s celiakijo uživajo hrano brez glutena. Pri tem moramo biti zelo pozorni, saj je gluten v veliko vrstah hrane.

V okviru dneva slovenske hrane je bil tudi letos v naši šoli Tradicionalni slovenski zajtrk. Kaj je po vašem mnenju sporočilo tega dneva?

Zajtrk je zelo pomemben in ga ne smemo izpuščati. Še vedno namreč veliko otrok ne zajtrkuje.

Poudarja se tudi pomen domače, lokalno pridelane hrane. Z uživanjem le-te spodbudimo slovenske kmete, da pridelujejo hrano za nas in ne za izvoz v druge države. Hrana, ki potuje

manj časa, je namreč bolj zdrava.

Za konec naju zanima, čigava je bila zamisel za pripravo slastnih tort ob desetletnici naše šole.

Pobudo za pripravo šestih tort za učence in zaposlene je dala gospa Irena Namestnik. Sodelovala je tudi gospa Mira Siljan. Dela je bilo veliko, zato smo kuharice torte pripravljale cel dan pred rojstnim dnevom šole.

Kuharici Zdenki Razboršek se iskreno zahvaljujema za čas in odgovore. Upava tudi, da intervju ni bil sam sebi namen, ampak da se boste ob njem zamislili o svojem načinu prehranjevanja.

Saška Maček in Anja Stopar

PŠ DEBRO

Lepa Gorenjska

V ponedeljek, 14. oktobra 2013, smo se osmi razredi PŠ Debro odpravili na šolski tabor v Kranjsko Goro. Učenci smo prihajali v šolo veseli in navdušeni ter v velikem pričakovanju, »da se bo v Kranjski Gori dogajalo«.

Ponedeljek, 14. 10.

Z avtobusom smo se odpeljali do Kranjske Gore. Vozili smo se približno dve uri in končno prišli do doma Kosobrin. Tam smo imeli najprej kratko predavanje o hišnem redu, spoznali smo tudi sedmi razred OŠ Rodica, ki je bil v istem tednu kot mi na taboru. Nato sta nas učiteljici razdelili po sobah. Že takoj po razporeditvah po sobah in kosilu so se začele popoldanske dejavnosti. Za ta dan je bil na vrsti orientacijski tek, na katerem smo se dobro odrezali, čeprav so nekatere skupine malo zašle. Vsi utrujeni od orientacijskega teka smo prišli nazaj v dom na večerjo. Po njej smo imeli predavanje o Kranjski Gori (da smo jo malo bolje spoznali), nato smo odšli na krajši večerni pohod po mestu. Dan se je končal s pripravami na spanje in spanjem.

Torek, 15. 10.

Prvo noč smo vsi dobro prespali. Zjutraj so nas prišle zbuditi učiteljice, saj na žalost budilk ni bilo, telefone pa sta učiteljici pobrali. Hitro smo morali vstati iz postelj in se urediti za jutranjo telovadbo. Potem je sledil zajtrk, nato prosti čas do pouka ali dopoldanskih dejavnosti. Nato je sledilo okusno kosilo, po njem spet nekaj prostega časa. Sledile so popoldanske dejavnosti (naša skupina je šla veslat na jezero Jasna). Po dejavnostih smo se spet vrnili v dom na slastno večerjo. Po njej smo se odločili, da se zberemo v večnamenskem prostoru, kjer smo imeli predavanje o varnosti pri obiskovanju gora (plezanju in pohodništvu v gorah).

Sreda, 16. 10.

Zjutraj, ko smo bili že vsi pripravljeni, smo najprej odšli v telovadnico na jutranjo telovadbo. Nato smo odšli na zajtrk in potem smo imeli predavanje o težavah Kranjske Gore. Po napornem in zelo zanimivem pouku smo imeli kosilo, nato pa še najboljši del dneva – prosti čas. Izkoristili smo ga za vadbo točke, ki smo jo morali predstaviti v četrtek na zaključnem večeru. Po prostem času smo odšli spet k dejavnostim. Po napornem dnevu smo bili vsi zelo utrujeni, zato smo se vrnili v dom na večerjo. Po večerji smo se zbrali v večnamenskem prostoru, kjer smo imeli zelo zabaven večer v družbi z ostalimi učenci iz OŠ Rodica. Imeli smo kviz, kjer smo tekmovali po skupinah, fantje proti dekletom. Rezultati so bili na začetku zelo izenačeni, vendar smo kasneje dekleta pokazala, da smo boljša. Zelo pa smo bile vesele nagrade, ko smo izvedele, da naslednje jutro telovadijo samo fantje. Naše učiteljice so govorile, da je važno sodelovati, in vsak je dobil bonbonček. Čas je hitro tekel in ura je bila že 21.00, takrat pa smo se morali vrniti v sobe in se pripraviti na spanje.

Četrtek, 17. 10.

Ko smo se zbudili, se nam je zdelo, da čas prehitro mineva. Po jutranji telovadbi, ki so jo imeli samo fantje, ker so zgubili pri kvizu, in po zajtrku smo se vsi odpravili v naravni rezervat Zelenci. Nato je bilo nekaj prostega časa, sledilo je kosilo. Popoldne je šla naša skupina v Liznjekovo hišo. Ker smo bili tako zelo pridni, nam je učiteljica dovolila, da smo šli v trgovino, kjer smo si kupili novo in večjo zalogo sladkarij in pijače. Po večerji in prostem času (ki smo ga vsi porabili za ponavljanje predstavitvene točke) smo se z OŠ Rodica zbrali v skupnem prostoru in vsaka soba je imela predstavitveno točko. Po programu, ki smo ga pripravili učenci sami (tudi povezovalno besedilo smo napisali sami), je učitelj iz OŠ Rodice na računalniku predvajal glasbo po naših željah in tista prava zabava se je začela, plesali in peli smo vsi skupaj. In tako se je končal naš zadnji večer na taboru.

Petek, 18. 10.

Zjutraj smo se uredili in odšli na zajtrk. Po njem smo se vrnili v sobe in pripravili kovčke za odhod ter pospravili sobe. Nato se je naša skupina učila nordijske hoje in lokostrelstva. Pri nordijski hoji se je izkazalo, da se nam zdi zelo lahka, medtem ko se je pri učenju pravilnega lokostrelstva stanje zelo

spremenilo. Nekateri so imeli veliko težav, nekateri pa so to zlahka opravili. Po končani dejavnosti smo imeli še kosilo. Potem smo odšli na avtobus, ki nas je že čakal. Med potjo smo se veliko pogovarjali, poslušali glasbo, gledali filme in celo zapeli smo. Ko smo prispeli v naše čudovito Laško, smo odložili kovčke pri starših, nato pa smo se še pred šolo skupaj fotografirali, da smo lahko poslali sliko nazaj v dom v Kranjsko Goro v zahvalo in spomin, da je tudi osmi razred bil v domu Kosobrin.

In še za konec ...

»Res hitro je minil tale teden v Kranjski Gori. Jutra so bila res prečudovita ob pogledu na gore in vso dolino pred nami. Zelo hitro je minilo, ampak bil je že čas, da se vrnemo domov, kjer so nas čakali starši. Zadnji dan smo izkoristili, kolikor se je pač dalo, vendar je bilo to za nas premalo. Nimaš vsak dan take sreče, da spoznaš nove ljudi, kraje in rastline, ki so ti v vsakdanjem življenju čisto tuje. A vseeno, zelo smo hvaležni osebju v domu in obema učiteljicama, Biljani Jošovc in Darji Polšak, ki sta bili ta teden kot drugi mami za nas. Hvala.«

Nina Teršek in Katjuša Tratar

MŠ LAŠKO

V deželi kralja Matjaža

V ponedeljek, 14. oktobra 2013, smo se učenci osmih razredov OŠ Laško odpravili na naravoslovni tabor pod Peco. Stanovali smo v domu CŠOD Peca. Po dolgi vožnji smo najprej razpakirali stvari in odšli v jedilnico, kjer smo za začetek dobili okusno kosilo.

Po kosilu smo imeli prosti čas. Razdelili smo se po sobah, ki so imele zanimiva koroška narečna imena. Naša soba se je na primer imenovala Avžnga, kar v knjižni slovenščini pomeni domačija. Ko smo si odpočili in se »raztovorili«, smo se že morali pripraviti na popoldanske dejavnosti. Dan je hitro minil.

Vsako jutro nas je prebudilo sonce, le enkrat je deževalo. Zunaj je bilo precej hladno in jutranja telovadba na mrzlem zraku nas je dodobra zbudila. Vsak dan smo bili razdeljeni v dve skupini, da so dejavnosti potekale hitreje. Popoldne smo ponavadi imeli dejavnosti, kot so lokostrelstvo (ki mi je bilo najbolj všeč), pohod, orientacija v naravi ... Orientacija je bila zanimiva, saj smo dobili zemljevid in smo morali poiskati kraj, na zemljevidu označen s križcem.

Naša skupina »se je tu bolj lovila« ...☺ Učili smo se tudi delati bivake (naravna zatočišča v naravi), pravilno uporabljati GPS, igrati disk golf, šli smo po Mežici in reševali delovne liste na temo tega

kraja ...Tudi plezali smo po notranji in zunanji plezalni steni, učitelj je celo pripravil mini tekmovanje v plezanju.

Zvečer po večerji smo imeli animacijo. Igrali smo

družabne igre, pripravili pantomimo na temo zgodbe (uprizorili smo Pepelko, Sneguljčico, Trnuljčico, Janka in Metko, Žabjega princa ...). Nekega večera smo si lahko ogledali tudi nogometno tekmo – igrala je tudi Slovenija in izgubila. Zvečer smo dokaj hitro zaspali, saj smo imeli podnevi različne aktivnosti. A seveda brez šepetanja in razmišljanja o naslednjem dnevu pred spanjem ni šlo.

Ker je bil to naravoslovni tabor, je bil poudarek na naravi in živalih: odšli smo recimo tudi do potoka in tam iskali živali in rastline. Učili smo se tudi o netopirjih. Zadnji večer smo imeli modno revijo za najbolj »odštekano« pričesko. Vsi smo imeli res zanimive pričeske. Žirija je določila zmagovalce, kasneje pa smo še malo zaplesali. ☺

Zadnji dan smo dopoldne imeli še tekmovanje iz orientacije v gozdu. Na koncu so oznanili, katera skupina je zmagala in podelili so priznanja za najboljše pospravljene sobe.

Marsikateremu učencu in učenki pa je tabor na žalost skazila bolezen, ki se je prikradla med nas in poskrbela, da tako nam kot tudi učiteljem tudi po tej plati ni bilo niti malo dolgčas ... Vseeno pa je bil tabor zanimiv in poln dogodivščin.

Nataša Grešak, foto Andrej Gobec

PŠ DEBRO

Jumicar

V prejšnji izdaji šolskega časopisa smo objavili fotoreportažo tehniškega dne v petih razredih matične šole in podružnice Debro. Tokrat objavljamo vtise debrskih petošolcev.

Moja vožnja z avtomobilčki

Komaj sem čakal, da bomo lahko vozili avtomobilčke. Dobil sem rdeč avto. Med vožnjo sem upošteval prometne znake in semafor. Naredil pa sem eno veliko napako, prevozil sem stop znak. Sreča, da ni bilo v bližini nikogar. Na koncu smo dobili izpit. Ta tehniški dan mi bo še dolgo ostal v spominu.

Peter Sevšek

Vožnja z avtomobilčki

Ko smo prišli na dvorišče, sem nestrpno pričakovala, v katero skupino me bodo dali. Nisem čakala dolgo. Bila sem v tretji skupini. Ko sem sedla v avtomobilček, mi je bilo malo neprijetno, ker je bil tako majhen. Vožnja mi je šla dobro od rok. Skoraj ves čas sem vozila z veliko hitrostjo. Tega ne bom pozabila.

Tina Užmah

Avtomobilčki

Ko smo prišli v Laško, smo se vozili z avtomobilčki. Bilo je zelo zabavno. Morali smo gledati znake in jih upoštevati. Tomaž je imel nesrečo in se je zaletel. Ni se poškodoval. Bilo je super.

Jan Sevnik

Jumicar

Bil je lep dan. Najprej smo poslušali teorijo, nato smo se preizkusili v vožnji z avtomobilčki. Bilo je zelo zabavno. Smejali smo se, ko se je Tomaž zaletel v ograjo in so jo morali popraviti. Tudi jaz sem prehitro peljal in se zaletel v Miklavža. Sreča, da se nikomur ni nič zgodilo.

Blaž Belej Šon

Vožnja z mini avtomobili

Zjutraj smo vzeli malico in se odpravili v Laško. V telovadnici nam je gospod Zmago razlagal, kako smo lahko varni v prometu. Potem smo šli na igrišče, kjer je bil postavljen poligon. Bilo je šest avtomobilov. Razdelili smo se v pet skupin. Ko sem sedel v avto, sem se privezal z varnostnim pasom in počakal, da je avto vžgal. Najprej sem bil malo živčen, potem pa sem se privadil. Vsi smo drveli po poligonu, se ustavljali ob znakih in semaforju. Tega dne ne bom nikoli pozabil.

Miklavž Podkrižnik
Foto: Romana Križnik

MŠ LAŠKO

Šestošolke so ustvarjale

Anja Vodišek, Anemarie Hrastnik, Iva Tušek, Katarina Knez

IZBIRNI PREDMETI

Obdelava gradiv – les

Pri izbirnem predmetu smo izdelali dvigovalca uteži in plešočo sovo. Sodelovali so osmošolci Alen Holcer, Rok Kovačič, Sanel Paravlič in Žiga Pušnik.

Jure Pikel

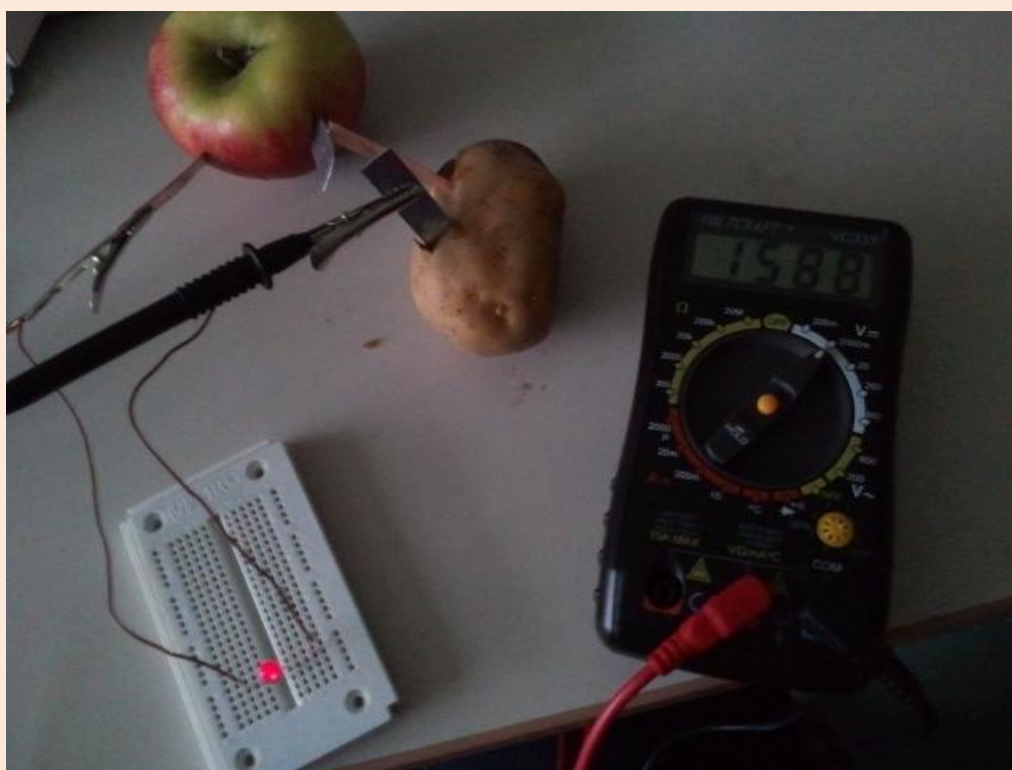

IZBIRNI PREDMETI

Elektrotehnika

Pri praktičnih vajah smo pridobivali električno energijo na drugačen način – iz jabolk, krompirja, kisa, slane vode in banane. Sodelovali so devetošolci Mitja Dergan, Alen Geršak, Žiga Kuclar, Danijel Teršek, Matjaž Cepuš in Miha Emeršič.

Jure Pikl

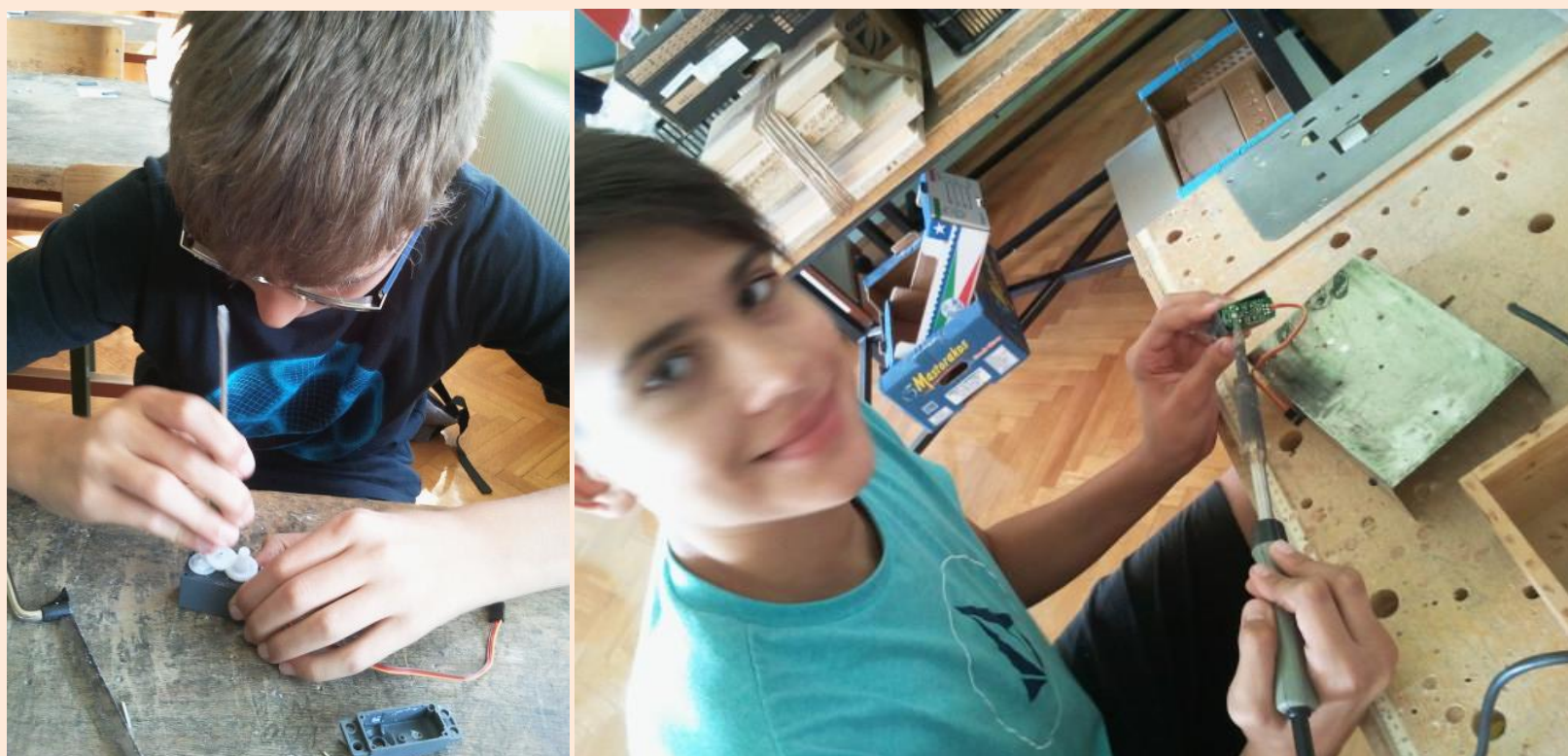

IZBIRNI PREDMETI

Elektronika z robotiko

Pri vajah smo sestavljali robosleda. Sodelovali so devetošolci Mitja Dergan, Alen Geršak, Jan Pogačar, Danijel Teršek, Matjaž Cepuš, Luka Cerovšek, Miha Emeršič, Dominik Polanc in Jože Žiga Sadar.

Jure Pikel

PŠ VRH NAD LAŠKIM

Škatlica iz lesa

Učilnico četrtega razreda smo učilnico kaj hitro spremenili v delavnico. Namesto učiteljičinega glasu so prostor napolnili zvoki zabijanja, žaganja in brušenja. Zavihali smo rokave in se dodobra »namatrali«.

Pravi izziv je bil pravilno zabiti žebelj v les, kajti kaj hitro se je zvil ali pa je napačno pokukal ven na drugi strani. Pri izdelavi pokrova smo morali biti še posebej previdni, saj sta se morali zalepljeni majhni paličici pravilno uvesti v

ogrodje škatle. Na koncu je sledilo najbolj simpatično delo – barvanje in okraševanje škatlice po lastnem okusu. Naj omenimo, da so bile izdelane škatlice dobro ocenjene. ☺

Simona Sirk

Tok, tok, tok ... žiga, žaga ... brus, brus ...

Klemen, le glej, da bo žebelj zabiti naravnost!

Žan, pazi prste.

Glej, da se bosta paličici dobro usedli v ogrodje škatlice.

Alen je zelo zbrano zarisoval.

Evo, škatlica iz lesa je narejena.

PŠ VRH NAD LAŠKIM

Vozilo na gumo

V času tehniškega dneva so učenci četrtega razreda izdelali vozilo na gumo. Zahtevno delo in ročne spretnosti je na kratko predstavila Zala: » Ko sem naredila avto, sem bila zadovoljna, da mi je uspelo. A med tem so bile težave z lepilom, ker ni prijelo. Pomagal mi je Alen, jaz pa sem pomagala njemu. Delala sem vsaj štiri šolske ure, a na koncu smo se vsi veselili, saj je naš avto deloval.«

No, pa preizkusimo, kako deluje vozilo. Najprej ga potisnemo najprej in nazaj, da se gumica navije na valjasto palico, nato ga spustimo in brrrrrum. Pazi, da te ne povozi ... ☺

Zala Tausés

PŠ VRH NAD LAŠKIM

Naša risba

Tomaž Mlakar in Žan Kačič sva se odločila, da bova narisala kmetijo. Šla sva po liste in začela risati. Naslednji dan so se pridružili še Alen Škoberne, Martin Jeretina, Zala Tausés in Žan Ulaga. Čez nekaj dni smo narisali kmetijo. Z njo smo bili vsekakor zadovoljni. Risbo namenjamo vsem bralcem Kratkočasnika.

Žan Kačič, Žan Ulaga, Tomaž Mlakar, Martin Jeretina, Zala Tausés, Alen Škoberne

KULTURNI DAN

Potovanje v staro Grčijo

V sredo, 6. novembra 2013, smo v OŠ Laško izvedli kulturni dan tudi za sedme razrede. K nam so prišli tudi učenci PŠ Debro. Na ta dan smo se pripravljali pri urah zgodovine, zgodovinskem krožku in tudi med počitnicami, ko smo v šoli izdelovali in šivali hitone ter pripravljali besedilo za gledališko igro.

Na kulturni dan smo zjutraj prišli v šolo in se razdelili po skupinah. Vsaka je nekaj izdelovala, gledališka pa se je pripravljala na igro. Teme kulturnega dne so bile: gledališka igra, vojaki in oblačila, grška arhitektura, izdelovanje nakita,

grška pojedina, grške vaze, abakus in eureka. Zaključni dogodek je bila predstava, ki je povezala delo vseh skupin. Snemali so jo tudi pomočniki iz Šmocla.

Taja Padežnik in Lea Lešek Povšič

RAZISKOVALNA NALOGA

Po poti laških cerkva

V soboto, 16. novembra 2013, smo se člani raziskovalne naloge pri zgodovini odpravili po poti cerkva v Laškem.

Zbrali smo se pri Secaplastu in se z avtom odpeljali do Šmihela, natančneje do šmihelske cerkve. Tam nas je prijazno sprejel vodič Tone Šterban. Najprej nam je povedal nekaj o zgodovini in zunanosti cerkve, potem pa smo šli še v notranjost.

Ko smo pofotografirali, si ogledali (in si tudi zapisali) o starih orglah, oltarju, zakristiji, koru in

zanimivih baročnih vratih, smo odšli ven. Odpeljali smo se na Kuretno k cerkvi sv. Katarine. Tudi tam smo pozorno poslušali o tem, kdaj je bila zgrajena, kako ... Potem smo se še zapeljali na dom Toneta Šterbana na Šmihelu, kjer smo ob pogovoru dobili domač čaj in svež kruh. Čez nekaj časa smo se odpravili v Laško. Peljali smo se še mimo Surovine Laško in si ogledali informacijsko tablo planinskih poti. Za konec smo z učiteljicami šli še na pico. ☺

Nataša Grešak in Špela Štor

PŠ ŠENTRUPERT

Najbolj urejen javni objekt v občini Laško v letu 2013 podružnična šola Šentrupert

Občina Laško je v sklopu vsakoletne akcije Turistične zveze Slovenije z naslovom Moja dežela – lepa in gostoljubna v sodelovanju s Komunalo Laško, Turističnim društvom Laško in krajevnimi skupnostmi organizirala tekmovanje za najbolj urejene vasi in objekte v občini.

Ker učiteljice in zaposleni v šoli vlagamo mnogo energije, da je naša šola ne samo objekt, ampak tudi središče dogajanja v kraju, nas je na tekmovanje prijavila Krajevna skupnost Šentrupert. Na podlagi glasovanja na spletni strani Občine Laško in po potrditvi komisije smo s

ponosom prevzeli priznanje za najbolj urejen javni objekt v občini Laško.

Vsem, ki nam pomagata pri uresničevanju zadanih nalog in ki ste za nas oddali svoj glas, se iskreno zahvaljujemo. Priznanje nam pomeni tudi potrditev, da ste z našim delom zadovoljni.

Kolektiv PŠ Šentrupert

Super, imamo naj šolo!

V naši šoli in ob njej je lepo. V tem letu smo poleg lipe ob čebelnjaku postavili in zasadili še medoviti vrt. S skupnim delom smo bili zelo zadovoljni.

Našo šolo in vrt so prihajali občudovat krajan in drugi obiskovalci. Bili so navdušeni. Zato so nas prijavili na tekmovanje za najlepši objekt v naši občini. Ko se je glasovanje na spletni strani začelo, smo vsi učenci in učiteljice glasovali za našo šolo. Nagovorili smo tudi sosede, tete, strice, bratrance ... in vse, ki našo šolo poznajo. Vsak dan smo spremljali rezultate in se veselili, ko smo videli, kako se število glasov veča. Vsi smo nestrpno čakali na končne rezultate. Ko so učiteljice povedale, da smo zmagali, smo kar vriskali od veselja. Ob priznanju smo se tudi fotografirali.

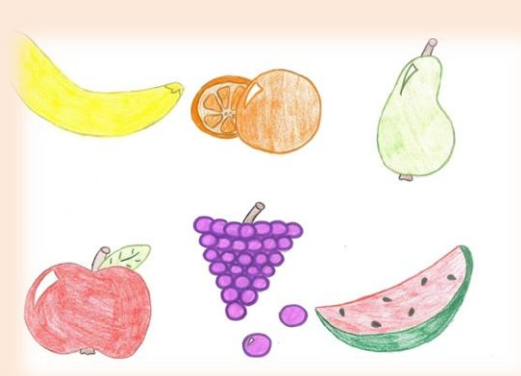
Priznanje zdaj krasi steno PŠ Šentrupert, ponosni smo nanj in z veseljem se bomo trudili, da bomo ohranili našo naj šolo še naprej tako uspešno in lepo.

Tinca Centrih, Veronika Horjak, Sara Planko in Petra Žumer

SVETOVALNI KOTIČEK

Prehlad

Prehlad je viroza, pri kateri se poviša telesna temperatura, slabo se počutimo, imamo glavobole, bolijo nas mišice, nimamo teka, imamo vneto nosno sluznico, pogost pa je tudi izcedek iz nosu. Prehladna obolenja so v hladnejših mesecih pogostejša, ker se manj gibamo na svežem zraku in smo več v zaprtih prostorih, ki jih tudi manj zračimo. Pri omenjenih obolenjih lahko pride tudi do zapletov, kot so pljučnica, angina in vnetje ušes. Težja vrsta prehladnega obolenja je gripa, ki jo povzročajo različni virusi. Da bi se ji izognili, moramo skrbeti za osebno higieno, zdravo prehranjevanje in veliko zaužite tekočine (zdravi sokovi, čaji, voda). Da bi gripo preprečili, se je najbolje cepiti že v jesenskem času. Če pa jo slučajno dobimo, moramo ostati doma, piti veliko tekočine in pojesti veliko sadja in zelenjave, počivati ter zniževati telesno temperaturo.

Larisa Knap
Risba: Špela Videc

SVETOVALNI KOTIČEK

Varstvo otrok v cestnem prometu

Vedno večji problem v našem okolju je varnost otrok v cestnem prometu. V vrtcu in šoli nas učijo, da moramo biti kot udeleženci v cestnem prometu deležni posebne pozornosti in pomoči vseh drugih udeležencev. Naučijo nas, da moramo pred prečkanjem ceste pogledati na levo, na desno in še enkrat na levo, dvigniti roko in tako varno prečkati cesto. Vendar ko pogledamo otroke, kako prečkajo cesto, nas včasih kar malo zaskrbi. Nekateri to naredijo čisto pravilno (pogledajo na obe strani in če se jim z nobene ne približuje vozilo ali se vozilo ustavi, prečkajo cesto), drugi pa samo stečejo čez cesto in se ne ozirajo na vozeča vozila. Takšni primeri se lahko končajo s smrtnim izidom, česar pa verjamem, da si ne želi nihče. Saj je res, da voznik mora ustaviti, ampak kaj če nas ne opazi oziroma je cestišče spolzko, poledenelo. V takšnih primerih raje počakajmo in se prepričajmo, da nas je voznik opazil in da se je varno ustavil, in šele nato prečkajmo cesto. Staršem polagam na srce, naj se, preden spustijo svojega otroka samega na cesto oziroma ga pustijo, da gre sam v šolo, prepričajo, ali zna pravilno prečkati cesto in ali se zna kot udeleženec v prometu pravilno obnašati. Enako velja tudi za starejše učence in ostale, mlajši nas opazujejo in nas imajo za zgled, zato jim moramo pokazati, kako se pravilno prečka cesto.

Tina Kramar
Risba: Rok Planko

SVETOVALNI KOTIČEK

Tetka Julči pridno odgovarja

Pozdravljena, teta Julči! Sem dekle iz 8. razreda in imam kar nekaj vprašanj zate. Saj veš, ko napoči čas pubertete, se krog ljudi, ki jim lahko zaupaš, drastično zoža. Kdo ti ostane? Pred starši te je sram, bratje in sestre te ne jemljejo resno. In prijatelji? Ja, no, to je v mojem primeru čisto drugačna zgodba. Tudi zato sem se obrnila nate. Imam krog super prijateljic. Skupaj počnemo vse mogoče, smo si kot sestre, ampak vse so veliko bolj odprte od mene. Če imajo težave doma, s fanti, ki se obnašajo, kot da jih ne poznajo, ali s kom drugim, vse povedo, delijo z nami, jaz pa sem preveč previdna. Tudi če bi želela kaj zaupati, bi potem ves čas premišljevala o tem, koliko tisoč ljudi bo poleg štirih prijateljic izvedelo za moje težave. Misliš, da pretiravam? Bi jim morala bolj zaupati?

Drugi problem pa je problem več kot polovice najstnikov, tako da si z njim že zagotovo dobro seznanjena. Predstavljaš si: zunaj je sončno, jaz pa se moram učiti. Zunaj dežuje, lahko bi skakala po dežju ali sedela ob radiatorju, ampak se moram učiti. V kinu je super film, ampak jaz ... No, nadaljevanje zdaj že zagotovo poznaš. Svojo »lento rit« že spravim do pisalne mize, a kaj, ko je potem glava tista, ki zataji. Če ne zaspim že, medtem ko zvezke iz torbe zlagam na mizo, se to zgodi med branjem prvega odstavka. No, če pa mi že uspe, da zdržim eno dopoldne pred zvezki, pa se seveda zgodi tisto, kar možgani najbolj obvladajo, shranijo vse podatke, ki sem si jih zapomnila, a jih pred testom skrijejo v najnižji predal omare, ki že tako ni preveč velika. Zagotovo poznaš kakšen recept za zbranost? Ali misliš, da je edina možnost, da si na vrat pritrdim novo glavo? Počasi razmišljam o zamenjavi, veš, če mi ne bo preostalo drugega. Lep pozdravček! ☺

Osmošolka

Hajček, pozdravček!

Za tale pozdrav mi je zadnjič povedala vnukinja, ko je bila pri meni na obisku, in sem se odločila, da bom tistega, ki bo naslednji pisal v rubriko tete Julči, pozdravila tako. In to si ti!

Torej prijatelji, kajne? Pravijo, da je prijateljstvo ljubezen brez kril. Zelo rada delim stvari, ki so se mi v življenju pripetile, ker se mi zdi, da tako najlažje pomagam. No, torej, tudi jaz sem se spopadala s tem. Komu lahko povem? Bo Marička »ščvekala« naprej, da sem noro zaljubljena v Janeza? Bo Mimi povedala učiteljici, da sem bila jaz tista, ki je na njen stol dala mokro gobo, za češnjo na vrhu smetane pa še žebliček? Ali me bodo izločile iz skupine, ker ne bom nosila rože zataknjene za levo uho, temveč za desno? Hja, takšni blazni problemi. Ampak veš, kaj? Pri prijateljih, pri katerih se moraš spraševati takšne stvari, nimaš česa za iskati. Ob pravih prijateljih imaš takoj občutek, da jim lahko zaupaš, na njihovih ramenih izliješ solze, se z njimi smeješ in se neizmerno zabavaš. Obstajajo pa prijatelji, ki ti o svojih stvareh neprestano govorijo, ko pa ti želiš povedati nekaj njim, ne pokažejo takšnega zanimanja, kot si ga prej ti, četudi ti je bilo vseeno, kakšen par nogavic so si kupili. Včasih si prav želiš zavpiti, naj te poslušajo. Vendar za pravo prijateljstvo ni vprašanja kdaj in kje. Je samo zdaj in tukaj. To je prijateljstvo, ki vedno bo trdno kot kamen, tudi če bo dalo čez najhujše orkane. Za konec pa še ena misel: »Pravi prijatelj je kot biser. Nanj naletiš, ko to najmanj pričakuješ in ko ga najbolj potrebuješ!«

In tvoje drugo vprašanje. Veš, koliko ljudi je razmišljalo o zamenjavi glave? Nešteto. A vendar nam je to bilo podarjeno in menjave se še nekaj stoletij ne bo dalo narediti, tako da ena možnost že odpade. Za

NOVA KRATKOČASNIKOVA OSEBNOST

IMAŠ TEŽAVO, A NE VEŠ, KOGA BI VPRAŠAL/A?

- SEDAJ LAHKO VPRAŠAŠ TETO JULČI! JE PRAVA ENCIKLOPEDIJA ZNANJA IN IZKUŠENJ NA VSEH PODROČJIH!

- NE ZAPRAVLJAJ ČASA IN JI PIŠI NA NASLOV: radio@oslasko.si

- ODGOVOR BOŠ NAŠEL/LA V NASLEDNJI ŠTEVILKO ČASOPISA.

Tetka Julči

zbranost obstaja ogromno načinov, kako jo pridobiti. In zdaj sem se spet spomnila na dobre stare čase. Veš, kakšne težave je imela moja zbranost, ko je po trti pod oknom moje sobe priplezal fant, ki mi je bil že dolgo časa všeč? Takrat se sploh nisem obremenjevala s tem, kako je popustila moja težko pridobljena zbranost, temveč s tem, kako izgledam. Pričeska, drugače vedno zadovoljivo urejena, se takrat sploh ne bi mogla imenovati več pričeska, temveč sračje gnezdo z nekaj svinčniki v laseh, po obrazu sem imela nalepljenih nekaj samolepilnih listkov, saj sem si stvari tako lažje zapomnila. Ravno v tistem trenutku pa sem se spravila na naslednjo žrtev: čokolado z lešniki. On je potrkal po oknu, jaz sem se obrnila in padla s stola ... Hkrati sem se poskusila rešiti vseh nevšečnosti na svojem obrazu. Ko sem bila zadovoljivo urejeno in sem pokukala skozi okno, no ... nočeš vedeti. Joooj, spet sem zašla, še odpustili me bodo, moram se zresniti! No, torej nekateri za zbranost jedo čokolado, spet drugi se nalivajo s kavo, tretji se najprej spočijejo in se nato gredo učit, nekateri pa preprosto sedejo, naučijo v pol ure in potem uživajo. Verjemi, zadnja možnost je najboljša!

Tetka Julči

LIKOVNA UMETNOST

16. grafični bienale otroških grafik

Prejšnje šolsko leto, ko sem bila v osmem razredu, smo pri likovnem snovanju izdelovali grafike na temo listja, in sicer v linorezu. Na bel papir smo morali najprej narisati list. Ko smo bili zadovoljni z njegovo obliko, smo ga s pomočjo indigo folije štirikrat prerisali na linolej. Potem smo na zapleten način te liste izrezovali, učiteljica pa jih je odtisnila na papir.

Proti koncu šolskega leta nam je sporočila, da je nekaj grafik poslala na bienale. Po nekaj mesecih smo izvedeli, da je kar nekaj naših izdelkov dobilo priznanje. Prejemniki priznanj so bili Tomaž Pesar, Mojca Pušnik, Lucija Deželak, Barbara Felicijan, Neža Ferlič, Rok Pražnikar, Januš Suša, Nataša Grešak, Žan Jurkošek, India Karlavec, Gašper Funda Povše, Dorian Krajnc, Natalija Maček, Žiga Vodišek in Primož Mlakar. Njihova mentorica je bila učiteljica Alijana Zakonjšek. Priznanja smo prejeli tudi učenci, ki nas uči Anita Drnovšek: Patricija Šantej, Tara

Podsedenšek, Petra Maček in Larisa Knap, ki sem poleg priznanja dobila še plaketo za eno od desetih najboljših grafik v Sloveniji.

11. oktobra 2013 je bila podelitev nagrad in priznanj najboljšim grafikam v Sloveniji. Med 1200 grafikami iz 95 slovenskih šol in vrtcev je strokovna komisija izbrala 300 grafik za razstavo. Na prireditve smo se odpravile vse učenke iz letošnjega devetega razreda matične šole, ki smo dobile priznanja, in naša učiteljica Anita Drnovšek. Predstava je bila zelo lepo izpeljana, podelitev in pogostitev pa prav tako.

Larisa Knap

PŠ ŠENTRUPERT

Mladi fotografi

V PŠ Šentrupert smo se z učenci podaljšanega bivanja odločili za sodelovanje na vseslovenskem osnovnošolskem fotografskem natečaju z naslovom Bistvo očem skrito, srcu odkrito.

Fotografirali so učenci četrtega in petega razreda, mlajši učenci pa so sodelovali kot živi modeli. Končne fotografije so bile res zelo zanimive in izvirne, tako da se je bilo zelo težko odločiti in izbrati fotografije, ki smo jih kasneje poslali na

natečaj. Na fotografski natečaj se je skupaj prijavilo kar tristo osnovnošolcev, tako da smo ne glede na rezultate zelo ponosni na svoje izdelke, saj so učenci prvič rokovali s profesionalnim fotografo in fotografirali na izbrano temo.

Martina Šolinc

Anej Bovha: V razredu smo se pripravili in šli na travnik. Ko sem začel fotografirat so moji prijatelji in prijateljice pozirali da sem imel lepe slike. Nato sem izbral tri najlepše slike in jih poslal na tekmovanje. Vsi nestrpno čakamo na rezultate, ki bodo razglašeni 18. novembra.

Deklica med rožami

Veronika Horjak: Učenci podaljšanega bivanja smo se odločili, da bomo sodelovali pri natečaju za fotografiranje. Ko je bilo lepo vreme, smo šli ven in smo slikali. Sama sem naredila kar nekaj slik in nato izbrala tri, ki sem jih poslala na tekmovanje. Nestrpno čakam rezultate in upam, da bodo moje fotografije zmagale.

Skrivalnice

Klara Brečko: Fotografirati mi je bilo zelo zabavno. Zanimivo mi je bilo slikati s tako velikim fotoaparatom. Zunaj smo slikali pri čebelnjaku. Slikala sem čebele, rože in prijatelje. Nestrpno že čakam, kakšni bodo rezultati tekmovanja in upam, da bom zmagala.

Ljubezen

FOTKA MESECA

Fotografija novembra

November je čas, ko se začnemo spraševati, kaj smo v tem letu naredili, dosegli ...

Tudi fotografi smo takšni. Zato je v tem času največ natečajev, razstav, podeljujejo se priznanja, medalje, fotografski nazivi ... Člani fotografskega krožka pošiljamo svoje fotografije na različne natečaje, kjer so razpisane raznolike teme, največ tekmovalj pa je takšnih, kjer tema ni določena, le fotografije morajo biti dovolj dobre.

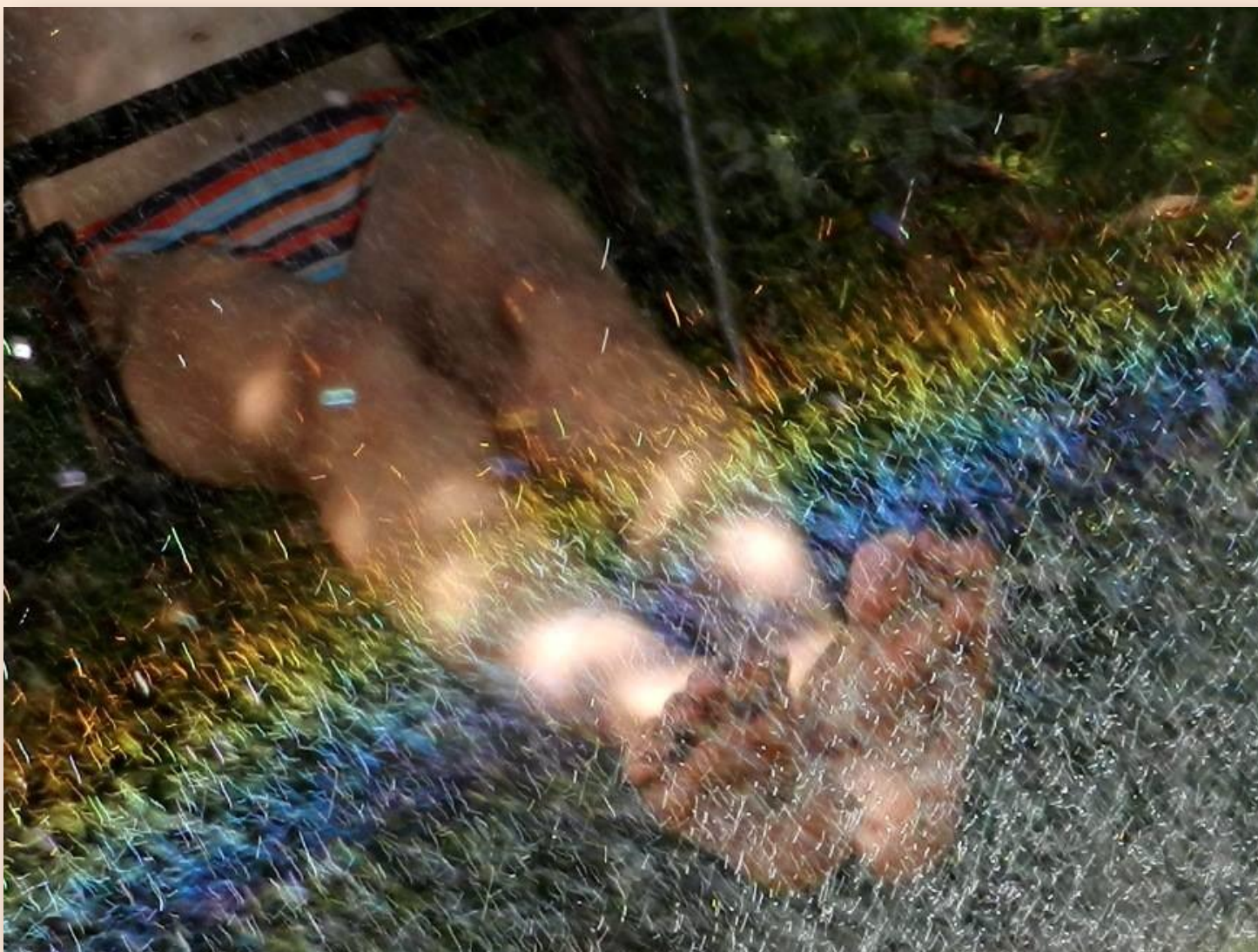
Doslej sta se končala dva natečaja: Svitov Bistvo očem skrito, srcu odkrito in Od Maribora do Strunjana. Na oba smo tudi mi poslali svoje »fotke«. Nagrad še sicer nismo začeli pobirati, smo pa dosegli uspeh že s tem, da je nekaj poslanih fotografij uvrščenih oziroma izbranih za

razstavo. Tako bo tokratna slika Manice Slapšak z naslovom Skozi mavrico v življenje razstavljena v Celju med množico fotografij iz vse Slovenije.

Tokratna »fotka« meseca je polna (u)gibanja: deklica na gugalnici se premika naprej in nazaj, vodne kapljice pršijo naokrog in ustvarjajo mavrico. Izostren je zelo majhen del slike. Ob vsem tem si lahko zastavimo celo vrsto vprašanj. Manica se je vprašala: »Le kam in po kakšni poti bom hodila v življenju? Ali me bo vselej spremljala mavrica? Kaj lahko mavrica sploh pomeni?«

Ali se je tudi vam utrnilo kakšno vprašanje?

Andrej Gobec

FILMSKI KOTIČEK

Lovca na čarovnice

Vsi poznamo pravljico bratov Grimm z naslovom Janko in Metka. Govori o bratcu in sestrici, ki ju oče odpelje v gozd in z besedami, da se kmalu vrne, zaznamuje njuno življenje.

Pa ste se kdaj vprašali, kaj bi se zgodilo v nadaljevanju te zgodbe? Film Lovca na čarovnice ima poleg napetosti, oblice smeha in čarobnih prizorov za vas pripravljen tudi odgovor na to vprašanje. V odraslem nadaljevanju spremljamo neustrašna lovca na čarovnice, ki sta si obljubila, da bosta svet očistila čarovniške nesnage. Ponavadi jo uničujeta kot za šalo, a ko pride do krvave lune, generacijskega sabata, kjer si čarovnice večerjo začinijo s pojedino, na kateri ne manjkajo niti otroci iz bližnjih vasi, a ne kot gosti, ampak kot glavna jed, ugotovita, da morata ubiti dve muhi na en mah. Poleg tega, da morata za večno spraviti stran celo skupino čarovnic, morata na varno peljati tudi otroke in jih vrniti obupanim staršem. Ampak jima uspe? Vse to in še več si je zamislil drzni režiser Tommy Wirkola.

Wirkola je pravljичna junaka lahko v surovi svet sodobne akcije prestavil samo s pomočjo močnih glavnih igralcev, ki sta v tem primeru za oskarja nominirani Jeremy Renner in vzhajajoča britanska zvezda Gemma Arterton. Vsak od njiju je igral lik s svojim borilnim slogom. Janko je po značaju tak, da najprej skoči, šele nato pogleda,

kje bo pristal. Metka pa skrbno načrtuje vsak korak in med načrtovanjem iz godlje vleče še Janka.

Janku in Metki seveda ovir ne predstavljajo samo čarovnice, ampak tudi negativec mestni šerif, ki je še en dokaz, da ni treba biti čaravnica, da si zloben. Bi ga pa po mnenju mnogih ljudi, ki so si film ogledali, lahko sežgali na grmadi poleg čarovnic. A Janko in Metka sta pristaša drugačnih metod. Uporabljata najnovejše strelne pripomočke in usnjene neprebojne obleke, čeprav naj bi bil čas dogajanja v filmu postavljen v srednji vek. Tako je bilo treba za oba glavna igralca najti poseben pristop, saj sta morala delovati pravljичno, a hkrati kot lovca na glave, ki bi lahko sodila v katerokoli obdobje.

V filmu se prepleta več zvrsti, saj včasih deluje zelo akcijsko, potem spet neznansko smešno in te na koncu od žalosti in šoka prisili še, da potočiš nekaj solz. Prav zato je tudi tako napeto, saj si konca ni mogoče predstavljati. Vse pa se konča s še eno čarovnico, ki ji tako kot vsem ostalim žrtvam orožja Janka in Metke ni uspelo zbežati.

Ana Blatnik

Foto: www.gremovkino.si

BRIHTNE GLAVCE

S trudom se vse da

Geslo prejšnjega kviza se je glasilo: »Bližajo se prve počitnice.« Nagrado za pravilno rešitev bo prejela Pia Privšek iz tretjega razreda PŠ Šentrupert.

1. Kateri praznik je 1. novembra?
- A Dan državnosti.
- B Dan spomina na mrtve.
- C Božič.
2. Kateri poklic potrebuje stetoskop?
- R Zdravnik.
- S Mehanik.
- Š Kuhar.
3. Česa ima Slovenija v primerjavi z drugimi evropskimi državami veliko?
- C Prebivalcev.
- D Otokov v morju.
- E Gozda.
4. Kako starinsko rečemo novembru?
- U Vinotok.
- V Sušec.
- Z Listopad.
5. Nadaljuj znan pregovor: Brez dela ...
- M ... ni jela.
- N ... je denarja veliko.
- O ... si vesel.
6. Katero drevo ne raste pri nas v gozdu?
- U Kakavovec.
- V Hrast.
- Z Bor.
7. Kako si od zgoraj navzdol sledijo barve na slovenski zastavi?
- H Modra, rdeča, bela.
- I Bela, zelena, modra.
- J Bela, modra, rdeča.

8. Kaj je planika?
- P Kraj, kjer je smučarska skakalnica.
- R Dekle, ki hodi po planini.
- S Roža, ki raste na planinah.
9. Kdo je napisal Pepelko?
- S Primož Trubar.
- Š Brata Grimm.
- T Josip Jurčič.
10. Kateri predmet pri svojem delu uporablja gasilec?
- Č Lestev.
- D Lonec.
- E Sušilnik za lase.
11. Katera izmed naštetih je vrsta športa?
- V Golf.
- Z Rokobrc.
- Ž Met stola.
12. Katera hrana je mlečni izdelek?
- J Pašteta.
- K Testenine.
- L Sir.
13. V drugem razredu ne poučujejo ...
- M ... slovenščine.
- N ... fizike.
- O ... glasbe.
14. Kje poteka jesenski kros v naši šoli?
- N V Stožicah.
- O Na Tovstem in v Jagočah.
- P V dvorani Tri lilije.

Saša Klezin

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	3.	8.	3.					
9.	3.	10.								3.	11.	3.	12.	7.
13.		3.	14.		1.	6.	7.	3.						

OCENA ALI KRITIKA

Rojena pod nesrečno zvezdo

Naslov knjige: Otrok Tibeta

Avtorica: Soname Yangchen

Prevod: Jana Cedilnik

Založba: Učila international

Leto izdaje: 2008

Zgodba o nezlomljivi volji, veri v dobro in skoraj neverjetnem pogumu se začne z rojstvom Soname leta 1973 na tibetanskem podeželju v času kitajske okupacije. Teptali so jo že od rojstva in jo pri šestih letih poslali v suženjstvo bogati družini v mestu.

Že začetek pove, da to ne bo knjiga, v kateri nas bo avtorica dolgočasila z vsakdanjimi težavami otroka. Dih mi je zastal že pri enem prvih poglavij, kjer pripoveduje o tem, kako je pri šestnajstih v nepredstavljivo težkih razmerah zbežala iz Tibeta čez himalajsko gorovje v Indijo, kjer je prvič okusila svobodo. Moč ji je dajala želja, da bi videla svojega učitelja Dalajlamo. V času premagovanja ovir Himalaje je govorila o živalih, ki so jih vsakodnevno napadale, o pomanjkanju hrane, oblačil in tragičnih prizorih umiranja otrok, ki poti niso uspeli premagati. Pot življenja so za Soname predstavljali večni padci, ki so jim sledili komaj vidni vzponi. »Kot da bi me nekdo od daleč želel kaznovati,« je zapisala v enem od poglavij, kjer je opisovala svoj družbeni padec ob rojstvu nezakonskega otroka.

Kljub obilici tragičnih dogodkov ima knjiga tudi dobre plati. V njej je zelo dobro opisano življenje v tibetanskih mestih, kar je velik plus, saj si je potem vse lažje predstavljati. Soname nas s svojo

iskreno izpovedjo nauči hvaležnosti za vse, kar imamo, in vere v to, da se vse zgodi z razlogom. Tako je Soname postala slavna pevka s povsem svojim stilom. Zdaj živi v Londonu, kjer ustvarja in prireja koncerte, katerih denar je namenjen dobrodelni organizaciji, ki pomaga sirotam Tibeta. Pred tremi leti je v okviru manjše turneje obiskala tudi Slovenijo.

Knjiga je avtobiografija. V njej so v pravilnem zaporedju predstavljeni pomembnejši dogodki in dosežki, ki so vplivali na življenje pisateljice. Takšen zapis dogodkov je seveda zelo pregleden, saj bi drugače prišlo do zmešnjave med branjem. Edina opažena slabost pri vsebini je, da je podatkov mogoče preveč in se bralec v določenih poglavjih hitro zmede.

Kljub vsemu je to ena tistih knjig, ki je dolgo ne pozabiš. Zanja velja tudi rek, če je vse dobro, lepo in prav, je tvojega življenja konec. Če je še vedno slabo, pomeni, da si še dovolj močan, da napake vidiš in se boriš.

Ana Blatnik